

Čtyřicetimetrovou konstrukci nového pohyblivého jezu sklápí nebo zvedá sama hladina řeky Vltavy

9.1.2013 Českokrumlovský deník str. 2 Českokrumlovsko
ZDENĚK ZAJÍČEK

„Museli jsme ovšem splnit podmínky památkářů, aby jez ve vztyčené poloze tvarově připomínal jez pevný,“ říká **Martin Poláček z Povodí**

TÉMA DENÍKU: Protipovodňová opatření na řece Vltavě, stavba jezu

Český Krumlov – Tenhle drobeček, který už rok roste v zákrutu Vltavy u centra Českého Krumlova, má čtyřicet metrů do délky a ve chvíli, kdy se sklopí, dokáže snížit hladinu řeky o metr osmdesát. Dlouho diskutovaný jez jako další fáze neméně diskutovaných protipovodňových opatření nemá daleko k dokončení. A Deník se mu podíval na zoubek.

Ono zvednutí či sklopení dokáže obsloužit jeden člověk, ovšem není k tomu potřeba žádného motoru, žádné hydrauliky ani složitých převodů. Vše obstará sama řeka. Ta jej buď silou vlastního proudu zvedne, nebo naopak uloží do něčeho, co vypadá jako kapsa ve dně koryta.

Jak upřesnil Martin Poláček z oddělení realizace investic **Povodí Vltavy**, celá pohyblivá část jezu je hydrostatická, čili sama plave. „Stačí, aby obsluha vstoupila do armaturní komory u Krumlovského mlýna, uvolnila šoupata a pod jez, ve chvíli, kdy leží na dně, začne proudit voda. Konstrukce se pak na principu Archimedova zákona sama zvedne,“ popisuje Martin Poláček. Pak už jen obsluhující pracovník zajistí zvednutou konstrukci čepem. Pouze v případě, že by se sklopnému jezu z jakéhokoliv důvodu zvednout příliš nechtělo, mohou jemu i vodě pod ním pomoci čerpadla.

A naopak. V případě, že by odtok Lipenské přehrady stoupl dejme tomu k osmdesáti či devadesáti kubíkům vody za vteřinu, obsluha udělá pravý opak, tedy uvolní cestu vodě z pod jezu a jez sám od sebe opět klesne do spodní polohy. „Až povodeň klesne, může obsluha jez zvednout do původní horní polohy,“ dodal Martin Poláček.

Princip konstrukce tohoto jezu je starý kolem sto padesáti až dvou set let, ale v posledních třiceti letech se v naší republice příliš nevyužíval. Podle **Povodí Vltavy** má své výhody i nevýhody. Mezi nevýhody patří hlavně větší náročnost na údržbu těsnících gumových součástí. „Museli jsme ovšem splnit podmínky památkářů, aby jez ve vztyčené poloze tvarově připomínal jez pevný. Proto jsme se rozhodli právě pro tuto konstrukci,“ shrnul Martin Poláček. Propust u levého břehu má v prostředku tvar schodů a celá je stavěna tak, že bude zajišťovat funkci jak bezpečného proplutí turistických a sportovních plavidel a zároveň funkci rybího přechodu v lokalitě přítomné rybí populace. Co je důležité, je fakt, že výjezd z propusti bude bezpečný. Levá přezdívka vyšších opěrných zdí je navržena jako pohodlný koridor pro takzvané koníčkování či přenesení lodě až k nástupní skloněné rampě v podjezí.

Veškeré díly dopravili stavbaři na místo průchodem pod Plášťovým mostem z Přelouče. Do celé délky se pak konstrukce svařovala na místě.

Délka pohyblivého jezového pole je čtyřicet metrů.

Délka úseku pevného (střešovitého) jezu je 8,64 metru. Hrazená výška hladiny, kterou dokáže sklopení či vysunutí jezu ovlivnit je 1,81 metru.

Vše má být podle původních dohod hotové v březnu letošního roku, ale počítá se i s tím, že do celého průběhu stavby mohou zasáhnout změny počasí a průtoku Vltavy. Zatím poslední informací z Povodí je, že celá stavba, včetně vyčištění staveniště, by měla skončit před začátkem vodácké sezony.

Cena stavební části nového jezu je 45,6 milionů korun a hradí ji peníze z protipovodňového dotačního titulu Ministerstva zemědělství.

Z opatření zbývají ještě instalace mobilních protipovodňových stěn. S těmi ale nesouhlasí část obyvatel Českého Krumlova. Je tedy možné, že se budou už instalovat jen zpětné klapky kanalizace.